

Behövs egentligen *Historisk tidskrift*?

I mitten av juni arrangerades Svenska Historikermötet i Umeå. Historiker, idéhistoriker och ekonomhistoriker från hela landet (och några närliggande länder) samlades för tre dagar av inspirerande, nyfikna och kritiska diskussioner kring såväl smalt som brett. *Historisk tidskrift* arrangerade ett rundabordssamtal på temat "Historisk tidskrift i en föränderlig värld". Självva utgångspunkten var att det akademiska publiceringslandskapet är mitt uppe i en genomgripande förändringsprocess. Detta har inte undgått någon historiker. Vi ser ökade krav på internationell publicering, öppen tillgång, och nya modeller för finansiering av vetenskapliga tidskrifter. Vi ser också att *high impact factor* skänker vissa tidskrifter ett kulturellt kapital och därmed en särskild prestige. Denna utveckling har inte drivits på av forskare eller tidskriftsredaktioner själva, och de humanistiska ämnenas behov är definitivt underordnade de stora förlagens vinstintressen. Vad betyder dessa förändringar för svenska historikers möjligheter att fritt publicera sina forskningsrön? Och hur påverkar detta i förlängningen den forskning historiker bedriver? Dessa frågor var utgångspunkten för samtalet som berikades av en panel bestående av Björn Lundberg (Lunds universitet), My Helsing (Stockholms universitet), Jenny Björkman (Riksbankens Jubileumsfond), Jonas Nordin (Lunds universitet) och Lars M. Andersson (Uppsala universitet). Paneldeltagarna hade olika bakgrund och representerade olika generationer av historiker. En del saker var de emellertid eniga om. En effekt av det förändrade publiceringslandskapet är att det skrivs för mycket och läses för lite. Detta leder lätt till att forskningsstudier och forskningsfält blir närsynta och endast talar med de allra närmaste och senast publicerade kollegorna inom det specifika fältet.

Vilken roll spelar då *Historisk tidskrift* i detta publiceringslandskap? Då samtalet öppnades upp för åhörarnas frågor och kommentarer formulerade Svenska Historiska Föreningens ordförande Karin Hassan Jansson frågan på ett än mer tillspetsat vis. Hon undrade om historiker i Sverige egentligen känner att de behöver *Historisk tidskrift*. Flera åhörare ventilerade sina åsikter kring detta. En del lyfte fram tidskriftens förtjänster, tradition och styrka. En del betonade samtidigt att det finns en avsaknad av debatter och diskussioner som riktigt bränner. Lars M. Andersson, tillika tidigare redaktör för tidskriften, sa att svenska historiker hellre skulle karva av sina armar med smörkniv än att författa en kritisk debatt-text för *Historisk tidskrift*.

Idé & debatt är en sektion där *Historisk tidskrift* kan vara särskilt relevant och aktuell, och erbjuda en diskussionsplattform som inte finns i internationella tidskrifter. Debattinlägg i *Historisk tidskrift* genomgår vanligtvis en relativt snabb publiceringsprocess, och eftersom tidskriften utkommer med fyra häften per år blir de i regel publicerade redan inom bara några månader. Tillsammans med tidskriftens helt ojämförbart goda täckning bland svenska historiker gör det att *Historisk tidskrifts* idé- och debattsektion har mycket goda möjligheter att erbjuda livliga och levande samtal kring frågor som är relevanta för många historiker att ta del av. Att döma av de diskussioner och debatter som framfördes på Svenska Historikermötet i Umeå står det klart att historiker i Sverige har mycket att säga och att de inte alltid håller med varandra. Det är dock tre år till nästa svenska historikermöte (denna gång i Malmö) och för att dessa meningsutbyten ska fortsätta vill vi härmed uppmuntra historiker att bidra till tidskriftens idé- och debattsektion. Kasta smörkniven och fatta pennan!

Svenska Historikermötet i Umeå var det första efter Covid-19-pandemin. 2023 års temanummer om medicin berör därför ett högaktuellt forskningsfält med stor samhällsrelevans. Gästredaktörerna Maria Björkman och Ylva Söderfeldt förklarar närmare i sin inledning varför ämnet är viktigt och vilka områden som nu är blickfånget. De ska ha stort tack för både ett utmärkt redaktionellt arbete och ett givande samarbete!

Uppsala universitet & Göteborgs universitet
Malmö universitet

ANNE BERG
ROBIN EKELUND